

Nuorisovaltuuston edustajien läsnäolo-oikeus rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksissa

RAKYL 10.08.2022 § 115
590/00.04.00/2022

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh.044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Selostus RAKYL 18.5.2022

Selostus:

Iida Rissanen otti esille nuorisovaltuutettujen osallistumismahdollisuuden lautakunnan kaikkiin asioihin.

Päätös: Nuorisovaltuutettujen osallistumismahdollisuuksia selvitetään.

Ympäristöpäällikkö on pyytänyt sähköpostitse 1.6.2022 ja uudelleen 15.6.2022 kaupunginlakimiehen ja hallintopäällikön tulkintaa nuorisovaltuutettujen läsnäolosta viranomaislautakunnan kaikissa asioissa. seuraavasti:

Voivatko RAKYL:ssa lautakuntaan kuulumattomat, puheoikeudella kokoukseen osallistuvat olla käsittelemässä asioita, joihin liittyy salassapidettäviä henkilö- ja yritystietoja?

- *Riittääkö näissä asioissa heidän osallistumiseen sitoutuminen salassapitovelvollisuuden noudattamiseen?*
- *Olisiko lautakuntaan kuulumattomien osallistuminen asian käsittelyyn valitusperuste, jonka nojalla hallinto-oikeus voisi kumota lautakunnan päätöksen?*

Noudatamme hallintopäällikkö Seija Hytöseltä saatua kaupunginhallituksen käytäntöä asiassa, elleimme muuta ohjeistusta saa. Nuorisovaltuutetut haluavat enemmän, siis olla kaikissa asioissa läsnä. Koska RAKYL on viranomaislautakunta, on sen asema erilainen kuin TEKLA:n.

Kaupunginlakimies Markus Hämäläisen vastauksen 15.6.2022 mukaan:

Hallintosäännön 18 §:ssä määrätään läsnäolosta toimielinten kokouksissa seuraavasti:

18 § Läsnäolo toimielinten kokouksissa

Kaupunginhallituksen kokouksessa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginjohtajalla, hallintopäälliköllä ja hallintojohtaja-kaupunginlakimiehellä.

Muiden toimielinten kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla, toimielinten esittelijöillä ja kaupunginhallituksen määräämällä edustajalla.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin. Kaupunginhallituksen edustuksesta valtuuston kokouksessa määrätään valtuuston työjärjestyksessä.

Toisaalta taas hallintosäännön 2 §:ssä määrätään siitä, että nuorisovaltuustolla on oikeus nimittää edustajansa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokouksiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Voitaisiin siis ajatella, että hallintosääntömme on osin ristiriitainen tuon läsnäolo- ja puheoikeuden osalta. Lähtisin kuitenkin tuossa tilanteessa siitä, että lautakunnalla on viimesijainen sana.

Edelleen käsitykseni mukaan oikeuskirjallisuudessa esitetyn kannan mukaan toimielin voinee rajoittaa muutoin läsnäolo- ja puheoikeutetun ryhmän oikeutta asiallisella perusteella. Tämä mielestäni tarkoittaa, että pelkkä nuorisovaltuutetun status ei ole peruste evätä läsnä- ja puheoikeutta kaikista mahdollisista kokouksista, vaan pyrkiä yhteisten pelisääntöjen kautta siihen, että tätä läsnäolo- ja puheoikeutta toteutetaan mahdollisimman pitkälle.

Rajoitusperuste voisi olla salassapitointressi. Ja esimerkiksi tapauskohtainen siten, että puheenjohtaja voi linjata, onko jossain asiassa sellaista salassapitointressiä, että läsnäolo ei ole siltä osin suotavaa.

Ymmärrän kyllä viittaamasi lautakunnan arvon erityisenä viranomaislautakuntana.

Vaikka nuorisovaltuutettu käsitykseni mukaan nauttii jo suoraan julkisuuslain 23 §:n perusteella vaitiolovelvollisuutta ja 15 vuotta täyttänyt rikosoikeudellista uhkaa, on ehkä hyvä ottaa salassapitositumus, erityisesti jos se otetaan muiltakin.

Tällaisen nuorisovaltuutetun läsnäolo tuskin vaikuttaisi päätökseen edes teoriassa, ja usein päätöksen kumoavalta menettelyvirheeltä edellytetään jonkinlaista teoreettista vaikutusmahdollisuutta. Tosin esimerkiksi esteellisyyuskysymyksissä tällaista vaikutusarviointia ei tehdä, vaan kylmästi päätös kumotaan. Kuitenkin kannattaa luonnollisesti tehdä päätös läsnäolo- ja puheoikeudesta, mikäli sellainen myönnetään.

Vielä ei hallintopalvelut ole antanut tämän kysymyksen osalta linjaavaa ohjetta, mutta ehkä jossain vaiheessa. Toivottavasti yllä mainittu ei poikennut Seijan ilmoittamasta KH:n käytännössä, jota siis on lähtökohtaisesti hyvä noudattaa.

Hallintopäällikkö Seija Hytösen vastauksen 15.6.2022 mukaan:

Markuksen antama vastaus ei poikennut antamastani ohjeesta. Kaupunginhallituksessa nuorisovaltuuston edustajat poistuvat kokouksesta silloin, kun käsitellään julkisuuslain mukaan salassapidettäviä asioita. Tämä käytäntö on toiminut hyvin eikä sitä ole kyseenalaistettu nuorisovaltuuston edustajienkaan taholta.

Julkisuuslain mukaan salassapidettäviä tietoja ovat mm. esityslistaliitteen A mukaiset asiat:

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh.044 417 4685, matti.rautiainen@savonlinna.fi
Päätösehdotus	Lautakunta päättää noudattaa kaupunginhallituksen käytäntöä, jonka mukaan nuorisovaltuuston edustajat poistuvat rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksesta silloin, kun käsitellään julkisuuslain mukaan salassapidettäviä asioita, kunnes hallintopalvelut antaa asiaan linjaavan ohjeen.
Käsittely:	Jäsen Liisa Hirvonen esitti, että nuorisovaltuuston edustaja saisi olla paikalla lautakunnan kokouksessa kaikkien asioiden kohdalla. Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että Hirvosen esitystä ei ole kannatettu ja se raukeaa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Toimenpiteet	Nuorisovaltuuston edustajat rakennus- ja ympäristölautakunnassa